

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

III. Évfolyam.

Ujvidék, 1912. szeptember 5. csütörtök

62. szám.

A tanév kezdetén.

Megkezdődnek a beiratások. A középiskolák és egyetemek hallgatói is újból jelentkeznek. Az elemi és középiskolákban kezdetét vette a tanév is. Az egyetemeken a tanítás — már azoknak, akik tanulnak a hó közepén veszi kezdetét. A kép a régi és megszokott. A lateiner pályákra ma ismét csak úgy tódul az ifjuság, mint azelőtt; az ipar és kereskedelmi pályák ép úgy el vannak hanyagolva, mint azelőtt. Ezzel szemben fokozódik a tulprodukeió a maga egész ijesztő nagyságában. A diploma ma már épenséggel nem biztos kenyér, sőt bizonytalanabb, mint volt valaha.

A hivatalnoki pályán még talán elszomorítóbb a kép, óriási a kívánat a csekély keresettel szemben. A mindinkább fojtogató drágaság még azoknak sem biztos gondtalan megélhetést, akik már bent ülnek a hivatalban, hogy éljenek hát meg azok, akik hivatal nélkül vannak. A tudományos képzettség igaz, hogy hatalmas értelmi tőkét biztosít az államnak és társadalomnak, annak tehát ép ezért gátat szabni nem lehet és nem is szabad, de bizonyos az is, hogy az is, hogy az értelmi proletárizmus a legveszedelmesebb.

A tudományos pályák ma már többé-kevésbé hozzásimulnak a viszonyokhoz, a tulnagy konkurrencia folytán ezeken a pályákon is, ép úgy, mint az ipari és kereskedelmi pályákon, csak az élelmes, leleményes és ügyes — ha mindjárt nem is a legszakképzetebb — boldogul. A szakismeret a diploma mellett már egészen másodrangú tényezővé süllyedt alá s ha valahol, itt már csakugyan érvényesül az a jelszó: „aki bírja, az marja“.

Hiába meditatál afelett, hogy nálunk a speciális körülmények ezekre a pályákra kényszerítik az ifjuságot, hogy iparunk, kereskedelmünk még nem eléggé erős ahhoz, hogy az intelligenciának egy biztos levezető csatornájaul szolgáljon, hogy tengerészetünk nincs, hogy a katonai pályákat nem szívesen keresi fel ifjuságunk.

A technikai pályák — különösen az utolsó években — óriási lendületet vettek még nálunk is, mégis igen kevés hazai szakerőnk van. Miért? Ezekre a pályákon mindvégig erős és főleg kitarító, céltudatos munkásság kívántatik meg, amelyhez a mi ifjuságunk nem szívesen törődik hozzá. Ezekre a pályákon még aránylag a legbiztosabb jövő várakoznék az ifjuságra, csakhogy viszont itt kell a legtöbbet dolgozni és itt lehet a legkevesebbet uraskodni. Ez a pálya tehát a legkevésbé keresett.

Kétségtelen, hogy a gazdasági evolúciók korszakát éljük, elvégre is maga az élet, mely könyörtelenül rákényszeríti az ifjuságot is, hogy a létért való küzdelmet felvegye, meg fogja mutatni a helyes irányt, amelyen a tanulóifjuságnak haladnia kell.

Gyors tempóban közeledünk az amerikanizmus felé, amely gyakorlati embereket követel s csak azoknak biztosítja a megélhetést.

Gyakorlati emberekké nevelődnek idők folyamán azok is, akik a legtisztább ideálmustól vezéreltetve választották élethivatásul a tudományos pályát. Hogy ez helyes e, azt az idő fogja megmutatni. Amerikában ez a rendszer bevált, lehet, hogy nálunk is beválik.

Egy bizonyos, hogy a középiskolák és egyetemek csak szaporodtak. Ez a jelenség arra mutat, hogy a lateiner pályákra való tódulás még mindig nem érte el a kulminációját, de hogy már nincs messze az az idő, amikor ez is elkövetkezik, az iránt alig lehet kétség, valamiként az is bizonyos, hogy semmiféle rendszabállyal az ifjuságot távol tartani nem lehet. Itt csak a társadalom tehetne valamit, az állam nem tehet semmit.

Ezek után most már még csak arról kell beszámolnunk, hogy a mult évhez képest mennyivel emelkedett az egyetemi tanulóik száma, s különösen a jogászok; statisztika ugyan még nincs, de annyi bizonyos, hogy a szám emelkedett, mert hisz még eddig egy esztendőben sem fogyott.

Az új adótörvény.

Egy kis tájékoztatás az adófizetők részére.

1913. január hó 1-én már életbe lép az új adótörvény, amelyik a mostani négyféle kereseti adót pótolni van hivatva. Az új törvényt azért hozták, hogy ezzel igazságosabb tegyék az adónak a polgárok közötti megosztását s akinek több a keresete, jövedelme, többet fizessen és megfordítva: kisebb jövedelem kisebb adóztatás alá essék. Hogy ez sikerülni fog-e, az csak a jövő titka. Nekünk azonban mindenesetre kötelességünk, hogy olvasóinkat jól előre tájékoztassuk, miben áll ez az új törvény és nagyjából elmondjuk, ki és mennyit tartozik majd az új törvény életbelépésével fizetni keresete, jövedelme után.

Eddig négyféle kereseti adó áll fenn. Az I. és II. osztályu (ceseléd és családtagok adója), a III. osztályu (a tulajdonképeni kereseti vagy üzletadó) és a IV. osztályu (fixfizetés után). Ez utóbbi beleolvad az új jövedelmi adóba. A három első egészen megszűnik és jövőben csak egy lesz: „Általános kereseti adó“ (1909. évi IX. törvénycikk.)

Az új kereseti adónak főbb elvei:

1. a bevallás kötelező;
2. az adókievetés minden évben történik, nem úgy, mint eddig 3—3 évenként;
3. nyolcszáz koronáig terjedő kereset (ha az illetőnek egyéb jövedelme nincsen, illetőleg ha az összjövedelem a nyolcszáz koronát meg nem haladja) adómentes;
4. a kereseti adókulcs:
 - 801 koronától 1000 koronáig terjedő összjövedelemnél 1 százalék;
 - 1001 koronától 2000 koronáig terjedő összjövedelemnél 2 százalék;
 - ha pedig az összjövedelem a 2000 koronát meghaladja, 3 százalék.

(Eszertint a legkisebb kereseti adó 800—1000 korona összjövedelemnél 8 korona és a legkisebb jövedelemadó 5 korona, összesen 13 korona lesz.)

- Az adózó köteles bevallani:
- a) mult évi összes bevételét, illetőleg összes keresetét;
 - b) üzleti kiadásait, illetőleg költségeit, beleértve az adókiadást is, (mely eddig mint üzleti költség nem szerepelhetett);
 - c) befektetett tőkéjét és üzemtőkéjét;
 - d) segélyszemélyzetét és ennek fizetését;
 - e) lakás és üzleti bérét;
 - f) tartozások után fizetendő kamatokat;
 - g) megszárosok és hentesek az elmúlt évben leölt állatokat;
 - h) fuvarosok a lovak számát.

Iparosok és kereskedők, kik rendes könyveket vezetnek, mellélkelhetik mérlegüket is, de ez nem kötelező.

Az adókievető bizottság jövőben nem öt, hanem hét tagból fog állani, amennyiben a kereskedelmi kamara is küld ki két tagot.

Miután jövőben nemcsak kereskedők és iparosok fognak az adókievető bizottság elé kerülni, hanem ház- és földbirtokosok, magánzók is, szóval mindenki, akinek jövedelme van és így a felek száma meg fog 3—4-szeresedni, szükség szerint több bizottság küldendő ki, úgy, hogy az adókievetést lehetőleg 6 hét alatt be lehessen végezni.

Ha az adóköteles vallomást nem ad, vagy ha vallomása elengedő alapot nem szolgáltat az adó ismert adatok alapján (lak-, üzletbér személyzet stb.) hivatalból fog megállapítani

Ez esetben a kereseti összeg meg fog állapíttatni:

- a) 500 korona lakbérnél a lakbérnek legalább $2\frac{1}{2}$ -szeresében (maximum négyszeresében) és az üzleti helyiségnek legalább 57 százalékában (maximum 250 százalékában);
- b) 500—1000 korona lakbérnél a lakbérnek legalább $2\frac{1}{2}$ -szeresében (maximum ötszörösében) és az üzleti helyiségnek legalább 67 százalékában (maximum 250 százalékában);
- c) 1000—2000 korona lakbérnél a lakbérnek legalább $3\frac{1}{2}$ -szeresében (maximum tizszeresében) és az üzleti helyiségnek legalább 67 százalékában (maximum 250 százalékában);
- d) 2000—3000 korona lakbérnél a lakbérnek legalább ötszörösében (maximum 17-szeresében) és az üzleti helyiségnek legalább 67 százalékában (maximum 250 százalékában);
- e) 3000 koronán felüli lakbérnél a lakbérnek legalább hétszeresében (maximum huszszorosában) és az üzlethelyiség 60—250 százalékában.

HIREK.

Személyi hir. Csarsch Dezső kir. törvénytörvénybíró elnök szabadságáról haza érkezett és átvette a kir. törvénytörvényvezetését. — Dr. Konyovics György kir. ügyész szabadsága is lejárt és szintén átvette az ügyészség vezetését.

Athelyezés. Varga Antal, az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium rendes tanára a győri főreáliskolához helyeztetett át. Helyébe a győri főreáliskolától Prokopetz József rendes tanár kerül. Varga Antal 8 évig működött az intézetnél, amelyből egyet angliai tanulmányúton töltött és itteni működése alatt fiom, előzékeny modorával, nagy képzettségével a társadalom elismerésére és a szülők ösztönte rokonszenvére tett szert. Távozása alkalmából nagyszámú tisztelői hétfőn este a „Fehér hajó” vendéglőben bucsulakomára gyűltek össze. Prokopetz József a mult évben Varga Antal szabadsága alatt az intézetnél tanított és ugy a társadalom, mint a szülők és tanítványok igaz becsülését vívta ki.

Halálozás. Amon Vilmos gyógyszerész f. hó 1-én Budapesten hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhalálozottban dr. Amon Pál, román kath. kanonok-plébános testvéröccsét gyászolja. A napokban halt el Stimmler Ignác vállalkozó életének 60. és Schrack Franciska életének 61. évében.

Az „Ujvidéki Dalárda” ünnepélya. Vasárnap lesz az „Ujvidéki Dalárda”-nak ünnepélya, amelyet a polgári lövéldében az ország legkiválóbb dalárdájának a budapesti „TÖREKVS”-nek közreműködésével rendez. Az ünnepség minden bizonnyal a legfényesebb sikernek néz elébe. A műsor a következő: 1. Thern. Dalárinnepén összkar, előadja az „Ujvidéki Dalárda” és a budapesti „Törekvés”. 2. a) Jelige, b) Bellmann Stojanovits: Tancdal, c) Smetana Stojanovits: Pásztoral, előadja a „Törekvés”. 3. Huber: Honfidal, előadja az „Ujvidéki Dalárda”. 4. Gaál: Balatoni nóták, előadja a „Törekvés”. 5. Bognár János szólószáma. 6. Kjerulf: Hardangeri nászút. Az erdő (Törekvés). 7. Pauer György szólószáma. 8. Stojanovits: a) Szerenád b) Csendes a tó (Törekvés). 9. Stoll Károly szólószáma. 10. Bekker: Dalárinduló b) Zöld: Borsdal (Törekvés). Este a „Törekvés” tagjai adják elő az „Egyetlen kabát” és az „Utolsó korona” c. vígjátékot. Lesz ezenfelül confettis és szerpentincsa, szerencsekerék, árverés és más látványosság. Az ünnepélyre alkalmi lap jelenik meg, amelybe többek közt Avar Gyula és dr. Piukovich Sándor írnak cikkeket.

Szüreti multság. Az „Ujvidéki Katholikus Olvasókör” vasárnap tartotta a polg. lövéldében szokásos szüreti multságát, amely ugy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült. Szép látvány volt a magyar párok felvonulása. A zenét Buzás Antal temerini zenekara szolgáltatta. A siker országnézője dr. Piukovich Sándor egyleti elnököt és Galy József titkárt illeti.

A fősorozás. Az ujvidéki sorozó járás folyó évi szeptember 30-tól október 2-ig tartja ezidei fősorozását. A fősorozás első napján, vagyis szeptember 30-án az ujvidéki illetőségű 1891. évbeliek. A fősorozás másodnapján, vagyis október 1-én az ujvidéki illetőségű 1890. évbeliek és az összes idegen illetőségű állításkötelesek elsősorban azok, kiknek itteni állittatása engedélyeztetett. A fősorozás harmadik napján, vagyis október 2-án az ujvidéki illetőségű 1889. évbeli születésűek és — amennyiben volnának — az előbbi napokról igazoltan elmaradt többi, akár ujvidéki, akár idegen illetőségű állításkötelesek kerülnek sorozásra. Az állításkötelesek bővebb tájékozásra szolgálnak az egyidejűleg magyar, német és szerb nyelven kibocsátott falragaszok, továbbá bármely ügyükre vonatkozólag a város katonaiügyosztálya (városháza II. em. 43. ajtó) a hivatalos órák alatt felvilágosítással és utbaigazítással szolgál. 1-8

Sajkáslak aljegyzőjévé auguszt. hó 23-án, Szemző János főszolgabíró vezetésével tartott választáson Schneider János sajkás-szentiváni írnotket tették meg egyhangulag Schneider Ujvidékről való.

Az 1913. évi pótdadó. A városi tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a költségvetéssel. Örömmel értesülünk arról, hogy dacára a folyton fokozódó szükségleteknek és a felette kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak a pótdadó nem emelkedett, sőt 1½—2%-al csökkent, amely körülmény a városi tanács ama lelkiismeretes munkájának eredménye, mely szerint a városi erők kedvezőbb értékesítésével fokozta a bevételeket.

Állami kereskedelmi tanfolyam. Az ujvidéki állami felsőkereskedelmi iskolával kapcsolatban 7 éven át fennállott női kereskedelmi tanfolyamot, amelyet eddig az Ujvidéki Lloyd tartott fenn, a most megnyitott tanévtől kezdve az állam saját kezelésébe vette át. A beiratások a tanfolyamra már megkezdődtek és mint halljuk még néhány hely nincs betöltve.

Sorozás. Hétfőn kezdődött meg Latynovics ny. főispán elnöke mellett az ujvidéki járásban a sorozás. Sorozó helyiség a „Magyar király” szálló nagyterme. A sorozás szombatig tart, amikorra végleges eredmény tudható.

Munkapárti beszámoló meggyenkben. Molnár Károly dr. udvari tanácsos, bácsbodrogyeie munkapárti elnök kezdeményezésére a megyei pártértekezlet elhatározta, hogy a bácsbodrogyeie munkapárti képviselők, szám szerint 16-an, több kerületben beszámolót tartsanak. Első lesz Falcione Árpád kerényi képviselő; beszámolójának határnapját valamelyik vasárnapra fogják kitűzni.

Hagyaték a külföldnek. Popovics V. István, volt horvát képviselő, aki a minap hunyt el, 150,000 K-nyi hagyatékát a belgrádi szerb akadémiának hagyta olyan kikötéssel, hogy ezt az összeget mindaddig kell kamatoztatni, amíg fél millióra nő meg. Kamatait később tudományos kutatásokra fordítják.

A jövő évi szini idény. A városi tanács legutóbbi ülésén a szinjátszásra 1913. évi március—május hónapokra Thury Elemér sopron—szombathelyi szinzigazgatónak adott engedélyt azzal, hogy tartozik legalább 60 előadást tartani, műsorában a magyar szerzőkre is tekintettel lenni s az előadandó darabok jegyzékét bemutatni. Polgár Sándor pozsonyi szinzigazgató kérvényét a tanács azért utasította el, mert — indoklása szerint — társulata egy művészi színűn áll Thury társulatával, s az előadásokat Polgár csak március végén kezdené meg, holott Thury már március első felében megkezdte működését. Thuryt is ügyes és tehetséges művész embernek ismerjük s hisszük, hogy ambíciósnál fogja, miszerint közönségünk támogatását nivós előadásokkal kiérdemelve, mert ha már a téli szini idényről le kell mondanunk a jelenlegi viszonyok mellett, akkor tavaszra elsőrangú társulatot joggal igényelhetünk.

Beiratások. Hétfő óta hangosabbak a városnak utcái. Megjelentek a látóhatáron a tanulóifjak és kezdetét veszi újra a munkaidő. A beiratások javában folynak az összes iskolákban. Végleges képet a beiratás eredményéről nem alkothatunk, de az már eddigelő is megállapítható, hogy majdnem minden iskolában túlszűfoltóság mutatkozik. A kir. kath. magy. főgimnázium ezuttal tölti utolsó évét a régi, szűkös épületben, amelynek helyébe egy a modern kor követelményeinek teljesen megfelelő palota épül a régi kórház helyén. A polgári fiúiskola bővítésének kérdésével is idősebb volna foglalkozni, mivel a jelen épületben a felvétel rohamos növekedése folytán a tanulóifjúság már alig talál elhelyezést. Ugy szintén szükséges lenne a felsőkereskedelmi iskolában legalább is az alsó osztály párhuzamosítása.

Üdvös újítás a vonatokon. A kereskedelmi ministeriumban érdekes tervvel foglalkoznak. Külföldi mintára számozott helyeket akarnak a vonatok utasainak biztosítani. A vasuti kocsik üléseit számokkal látják el s minden utas a pénztárnál számozott helyeket kap, melyet más nem foglalhat el. Ez az üdvös reform bizonyára véget vetne sok keserves miszériának s megszüntetné azt a képtelenséget, ami a magyar vasutakon mindennapos, hogy a túlszűfolt vonatokban az utasok a folyosón kénytelenek szorognani.

A zombori sorozás eredménye. A zombori sorozáson előállított 358 állításra kötelezett. Ebből alkalmasnak találtak 114-et. A besorozottak közül 83-at a közös hadsereghez, 25-öt a honvédséghez, 6-ot pedig a pótdarabokba osztottak be.

A rétkeszlő bizottság fentartása mellett. Dunagárdony község képviselőtestülete mult hóban tartott gyűlésén foglalkozott a rétkeszlő bizottság feloszlatásának kérdésével és feltételeivel. A képviselőtestület kimondta, hogy a bizottság fentartását kívánja s a feltételeket nem rogadja el. Ez annál csodálatosabb, mert Dunagárdony község a feloszlatáskor 500,004 K karpótlást kap.

Öngyilkosság. Bácsföldváron ujából is volt egy öngyilkosság. Alig pár hete annak, hogy Nacsa Mihály öngyilkost eltemették, most augusztus 28-án déiben Polyák Antal 75 éves gazdálkodó a háza padlásán akasztotta föl magát. Még meleg volt a teste, amikor felesége rátalált, de már nem lehetett életet önteni az öreg életunt emberbe. Állítólag a fiaival való viszálykodás kergette az öngyilkosságba.

Tűz. Nagy tűz pusztított a napokban Ópalánkán, amelynek három ház esett áldozatul. A tüzet Vajtkó Stevan 6 éves unokája okozta. Ugyanis az öreg naponkint elment napszámba, s a kis fiút a háza bezárva minden felügyelet nélkül hagyta. Hétfőn is ugy történt s a kis fiu valahogy gyufát szerezve kukoriczát akart sütni. Hogy senki meg ne lássa, a dísznőölb ment, s az ott felgyülemlett volt szakma meggyuladt s a nagy szárazságban csakhamar Vajtkov István, Milosev Péra s Vajtkov Lázár házai lángban állottak s az összes butorzattal s felszereléssel együtt teljesen leégtek. A kár mintegy 7—8000 koronára tehető, amely is inkább sutja a szegény napszámosokat, mivel a leégett házak közül egyik sem volt biztosítva.

Kidobták a vonatból. A napokban Berberovics János szabadkai napszámos a zentai vonaton Sándor állomásnál kiesett a vonatból és most a szabadkai közkórházban haldoklik. A szerencsétlenül járt ember ügyében megindult a vizsgálat, mert azt hiszik, hogy valaki bosszúból kilökte a vasuti kocsí folyosójáról. Dr. Costán Miklós vizsgálóbíró ki is szállt a helyszínre, hogy kihallgassa Berberovicsot, aki azt vallotta, hogy nem tudja, mi történt vele.

Vonatfékező találmánya. Gáspár János vonatfékező szabad idejében nagy és kornalkató dolgokon töri fejét, most legujabban egy vonatbiztosító készüléket szabadalmaztat, mely készülék alkalmazása esetén az állomási semaforhoz vagy pálya javítási helyekhez való érkezés figyelmem kívül nem maradhatna, mert ezen készülék önműködőleg megszólaltatná a robogó vonat mozdonyának a gőzspíját, miáltal ugy a mozdonykísérő mint vonatkísérő személyzet nagyobb éberséget fejtethet ki, ezáltal például a Mülhsanban és tatatóvárosban megtörtént szerencsétlenségekhez hasonló nem fordulhat többé elő, ezen készülék továbbá ugy alkalmazható hogy a Westinghousefákat is működésbe hozza az előbb említett helyeken, ugy, hogy automtice a vonat teljesen megáll a semafornál vagy pályajavítási helyen, de ezen megtörtént művelet üzemen kívül is helyezhető a gőzsp meg-szólalás és lefekezés után. A készülék működéséhez sem elektromos erő, sem pedig emberi közreműködése nem szükséges. Az önműködő gőzsp megszólalás és lefekezés minden egyes állomásnál a semaforhoz való érkezésnél megtörténik akár szabadra, akár megállásra áll a semafor, ugy, hogy tévedés sohasem fordulhat elő sem az állomás, sem pedig a robogó vonat személyzete által, a semafor állása nem befolyásolja a készülék működését, mivel a semafor állásától függetlenül jön a készülék működésbe s így a tévedés teljesen ki van zárva. Jelen találmány lényege abban áll hogy az állomás vagy a robogó vonat személyzete által az állomásba vezető semafor állása félre ne magyaráztassék és ezáltal a forgalom biztonsága fokozódjék. Ajánlatos volna ezen vonatfékezőt pénzes embereknek támogatni, hogy találmányait kivihesse.

Sorozások. A szabályi járásban mult 16., 17., 21. és 22-én tartatott meg a sorozás, melynek eredménye: felhivatott 609 állítás-

köteles, ebből megjelent 447 — melyből besoroztatott a közöshadsereghez 112 — honvédséghez 40, összesen 152, vagyis a megjelenteknek 34%-a.

MŰVÉSZESTÉLY. Ma csütörtökön szept. 5-én városunkba érkezett *Forelli*, a kitünő bűvész és gondolatolvasó. *Forelli* megjelent szerkesztőségünkben és néhány mutatványt végzett. Ezekkel bebizonyította hogy a pártolásra minden tekintetben érdemes. Nagy ügyességről nyújtott bizonyítást összes mutatványával. *Forelli* ma este 1/9 órakor tartja előadását a Kovács-szálló (Grand Hotel) éttermében.

Őszi évad a városi gyógyfürdőben. A hirtelen ősze fordult időjárás dacára a Városi Jódosgyógyfürdőben élénk élet uralkodik és nemcsak a még igen nagy számban levő nyári fürdővendégek, de a tekintélyes számban érkezett *újabb vendégek* a fürdő telepét élénk teszik. A legújabbban érkezett fürdővendégek egész sorozatot képeznek, kiket itt tartózkodásukra a nagyszámban kibegyógyult betegek minden reklámnál is hangosabb dicsérő és elismerő szavai irányítottak az Ujvidéki Városi Jódosgyógyfürdőbe, hol ugy a fürdő modern és kiváló gyógyhatásának elismert berendezéseiről, mint a fürdő egyéb tényezőiről: Vilt Vilmos doktorról, a fürdő új főorvosáról, ellátásáról, kiszolgálásáról és módfeletti olcsóságáról a legnagyobb elismeréssel szólnak és mindegyikük a leghivatottabb reklámot ígéri különben is messze vidéken híres fürdőknek csinálni.

Apollo színház. Az Apollo színház a város legnépszerűbb szórakozó helye. A közkedvelt vállalat agilis igazgatósága teljes készséggel várja az új szezon, mely a kinematográfia folytonos fejlődése, haladása folytán a tavalyinál is jobbnak ígérkezik. A művészi izléssel megválogatott műsorokban a legkedveltebb műfajok fognak dominálni: *dán színészek drámái* és a finom *amerikai humorreszek*. A péntek, szombat és vasárnap műsor csupa érdekes újdonságokból áll, első helyen „A FEKETE KANCELLÁR”, a Nordisk Film & Comp. ezévadi első újdonsága, melynek főszerepét a világ legelső moziszínésze, *W. Psyländer* alakítja. — *Egyben felhívjuk a közönség figyelmét az „Urdania” színházra, amely f. hó 15-én nyílik meg.*

VIDÁM ESETEK.

Az őszinte ember. Egy vidéki törvény-széknél történt ez a kis mulatságos eset. A bíróság egy súlyos testi sértés ügyében tárgyalta és már a tanukihallgatásra került a sor. Eközben az ügyész a tanuvallomásokból minden igyekezetével ki akarta hozni a vádlott bűnösségét. Olyan kérdéseket adott a tanuknak, amelyek csak a körül forogtak, hogy a vádlott bűnössége bebizonyosodjék.

Ebben az igyekezetében került a sor egy becsületes, őszinte emberre, akinek szintén tanuskodnia kellett. Természetesen csak a tiszta igazat vallotta.

— Mondja meg — fordult hozzá az ügyész — el tudná-e mondani, hogy a vádlott kést húzott ki zsebéből és azzal a panaszos felé döfött?

— Elmondani el tudnám — felelte a tanu — de akkora hazugság volna, amilyen még ezen a helyen nem hangzott el.

A legbiztosabb orvosság. Egy asszony nagy siránkozással futott ma végig az utcán, a karján bömböle 3 esztendő fiával. Megállítja az asszonyt egy öreg paraszt ember:

— Hova szalad azzal a gyerekekkel?

— A doktorhoz.

— Mi baja?

— Jaj, jaj! — siránkozott az asszony — lenyelt a szerencsétlen egy ezüst forintot. A kezemből kiesett a pénz, azután a gyerek felkapta s azonnal le is nyelte.

— Ne mondja.

— Most a doktorhoz viszem, hogy vegye ki belőle, még mielőtt baja lenne.

— Az öreg ember legyintett a kezével.

— Sohse vigye a doktorhoz — mondotta az asszonynak. — Vigye el az adóhivatalba, ott kiszedik belőle, ha pénz van benne!

Az ember származása. Szereplők: az apa és első elemista fia. A kis fiu haza jön az iskolából és lelkesedve rohan be az apjához.

— Na fiám, mit tanultatok ma az iskolában? — kérdi az apa.

A gyerek elmond tücsköt-bogarat, végül nagy szenzációként meséli, hogy az ember a majomtól származik.

Az apa, aki egyszerű iparos ember, felháborodva hallgatja ezt és így ripakodik a kis fiára:

— De hiszen gézengusz, majd adok én neked ilyeneket mondani. Te származhatsz a majomtól, de én nem!

9149/1912. tkvi sz.

Árverési hirdetés.

A titeli kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja mint r.-t. budapesti cég végrehajtónak Glumacz Milos alsó-kabai lakos végrehajtást szenvedett elleni 479 korona 72 fill. és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében követelésének behajtása végett az ujvidéki kir. törvényszék és a titeli kir. járásbíróház mint telekkönyvi hatóság területén az alsó-kabai 671. számú betétben Glumacz Milos nevében irt A 1 vor 1213/2-h hrsz. a. 3 hold 232 □-öles szántó a Livade dűlőben 1130 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1912. évi október hó 2-ik napjának d. e. 9 órája Alsó-kabai községéhez kitűzettek oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen a határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20%-át venni szándékozik középpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. sz. I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át szolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése értelmében adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles vevő, ha magasabb ígéretet tett a becsárnál, az 1908. évi XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt ígéretének megfelelően 20%-ra kiegészíteni ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatattatik, részt nem vehet.

Az ingatlan a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

A vevő köteles az árverési vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 30 nap és a harmadikat 45 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli kir. adóhivatal mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

Titel, 1912. évi június hó 24-én.

Noszák Lajos, s. k.
kir. tkvezető.

Zamaróczy, s. k.
kir. jbiró.

Fa árverési hirdetés.

A terézhalmi uradalmi erdőben az 1912/3. évi tél folyamán letarlas alá kerülő 4 erdő-részlet fa hozama, mely legnagyobb rész akácfaiból csekélyebb mennyiségben tölgy, szil és kóris hasznófaiból áll, nyilvános szóbeli árverés alkalmából *flyó évi szeptember hó 10-én délután 3 órakor* fog egyenként a terézhalmi intézői irodában eladásra kerülni. Venni szándékozik az erdő-részletek megtekintése végett előzetesen jelentkezhetnek MORAVA intéző urnál Terézhalmán, (Halas-Regőcei vasut állomás). A vágások az állomás közvetlen közelében fekszenek. A fákat az uradalom vágatja és szállítatja ab wagon Terézhalom, vevő köteles 10 centiméter átmérőtől kezdve az egészséges fatörzseket legalább is kettő méter hosszúságtól felfelé mind átvenni.

Kikiáltási ár métermázsákban, elszámolás alapjait mindkét félre nézve a vasuti mérlegelés képezi.

Bővebb magyarázatokat nyújt az **uradalmi Jóságfelügyelőség, Kiszálláson (Bácsm.)**

2-2

Szőlő árverési hirdetés.

A terézhalmi uradalmi szőlőtelep ezidei szőlőtermése *flyó évi szeptember hó 16-án délután 3 órakor* fog nyilvános szóbeli árverés útján az ottani présháznál eladásra kerülni. Venni szándékozik a szőlő megtekintése végett előzetesen jelentkezhetnek MORAVA intéző urnál Terézhalmán, (Halas-Regőcei vasut állomás). A szőlő az állomás közvetlen közelében fekszik. A szőlőt az uradalom szüretelteti és a szőlőben átmázsálva adja át levonás nélkül vevőnek, a termést az uradalom saját fogataival szállítja a présházhoz. A szőlő feldolgozása vevőt illeti. Átengedi az uradalom az uradalmi pincét és hordókat. A borokat az állomásra vagononkénti rakományban az uradalom szállítatja.

Bővebb magyarázatokkal szolgál az **uradalmi Jóságfelügyelőség, Kiszálláson (Bácsmege)**.

2-2

5781. sz./kapt. 1912.

Hirdetés.

Flyó évi augusztus hó 28-án Ujvidék sz. kir. város területén egy 5-6 hónaposnak látszó kammalac találtatott. Igazolalt tulajdonosa flyó hó 16-ig jelentkezzék alólírott kapitányságnál a sertés átvétele végett, különben szeptember hó 16-án d. e. 11 órakor a városi gazdasági major udvarában nyilvános árverésen fog eladatni.

Ujvidék szab. kir. város rendőrkapitánysága 1912. évi szeptember hó 2-án.

PAYERLE,
főkapitány.

Magyar királyi államvasutak

212074/1912. szám.

Árverési hirdetés.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban d. e. 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Budapest ny. pályaudvar	1912 szept. hó 24-én
Pozsony	" " " 19-én
Budapest dp. teherp. u.	" " " 23-án
Győr	" " " 17-én
Szabadka	" " " 20-án
Ujvidék	" " " 19-én
Pápa	" " " 18-án
Kassa	" " " 20-án
Losonc	" " " 27-én
Miskolc gömöri p. u.	" " " 19-én
Eszék	" " " 16-án
Szeged	" " " 20-án
Temesvár Józsefváros	" " " 16-án
Debrecen	" " " 23-án
Szatmárnémeti	" " " 19-én
Kolozsvár	" " " 27-én
Nagyvárad	" " " 18-án
Arad	" " " 18-án
Békéscsaba	" " " 19-én
Pécs	" " " 24-én
Zágráb	" " " 25-én
Fiume	" " " 28-án
Szolnok	" " " 16-án
Sátoraljaújhely	" " " 26-án
Nagyszében	" " " 26-án
Brassó	" " " 27-én

Budapest, 1912. augusztus hóban.

(Utánnomás nem díjaztatik.) *Az igazgatóság.*

KERESEK AZONNALI

belépésre szakmabeli helyi ügynököt, ki egyszersmind Ujvidék környékét is utazná.

Weinfeld Fülöp József,

szeszáru nagykereskedő.

AZONNAL alkalmazunk

1 elsőrangú **férfi ruha vasalót**,
1—2 ügyes **varrónót**,
1 elsőrendű **piperevasalónót**,
1 festő **tanoncot**,
több — legalább 15 éves tanuló leányt.

Jelentkezni lehet a gyárunkban, Széchenyi-u. 9. szám alatt.

Az évad alkalmából egyben a t. közönség figyelmébe ajánljuk vállalatunkat s kérjük, gyárunkat személyesen megtekinteni.

Ázsi ruhát garantált klórmentesen kizárólag gőz, víz és szappannal hőfehérre mosunk

kilogramonként 50 f-ért

a sima ruhát mángolással együtt.

Kézzel vasalandó fehéreneműre nézve külön mérsékelt árjegyzékkel szolgálhatunk.

Speciális *tolltisztító* gépeinkkel bármily piszkos, használt *ágytollat*

kilogramonként 1 K-ért,

hőfehérre tisztítunk és gőzzel fertőtlenítünk.

Festő és vegytisztítási árjegyzékünkkel gyárunkban Széchenyi-u. 9. gyűjtőüzleteinkben Kossuth L. u. 52. és a Hajós-féle parkdohánytözsdeben, bármikor szívesen szolgálunk.

3— Kiváló tisztelettel

HAJÓS TESTVÉREK,
ruhafestő, gőzmosó és vegytisztítógyára.

Eladó

a 29. számú félhold szőlőtelep, mely a Jójárt-féle telep szomszédságában van. — Bővebbet *Horoszlits Györgynél*, 29. számú telepen.

GÉPIRÓNÓ

azonnali belépésre kerestetik.
Jelentkezni lehet **dr. Krno Milos**, ügyvédnél.
1—1

ÁLLÁST KERES

elárúsító, raktárnok vagy felügyelői minőségben, magyar, német és szerb nyelveket beszélő egyén. 2—3
Cím: **II. Rákóczi Ferenc-út 38. szám.**

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.

Ujvidék—Vukovár

Péntek ki- vételével naponta	Állo m á s o k	Péntek ki- vételével naponta
reggel		délben
8:45	é. Ujvidék	i. 12:10
8:10	i. Beocsin	" 1:00
8:00	" Ófuttak	" 1:10
7:45	" Cserevics	" 1:25
7:30	" Bánostor	" 1:40
7:20	" Susek-Koruska	" 1:55
6:35	" Palánka	" 3:05
6:25	" Ilok	" 3:20
5:55	" Sarengrad	" 3:55
5:30	" Dunabököny	" 4:30
5:05	" Opatovác	" 5:10
4:50	" Bácsüljak	" 5:35
4:10	" Vukovár város	" 6:35
4:00	i. Vukovár vasut	é. 6:50

Helyközi telefon sz. 247.

Cserépkemencéket

fa- és szénfűtésre legújabb szerkezet alapján, hosszú évek tapasztalata alapján gyorsmelegítő fűtéssel és takaréktűzhelyeket a legjobb minőségben és legszebb kivitelben ajánlok Pucher András gyártmányából.

Profuma Károly Ujvidék, Zrinyi Ilona-u. 14.

Mintákkal és rajzokkal kívánságra rendelők lakásán is szolgálók. Egy levelezőlapra való értesítés erre a célra elegendő. 13—104

ELSŐ SEGÉD

kerestetik, aki a **VASÁRÚSZAKMÁBAN** tökéletesen jártas, a magyar, német és horvát nyelvet beszéd irában jól írja, **OKTÓBER HÓ ELSEJÉRE GYÖRY és TAUSISIG** cégnél, **BROD Sz. m.**
Akinek azonkívül szép írása van és az irodai munkát is érti, előnyben fog részesülni.

20634. sz. kig. 1912.

Árlejtési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a város intézményeinek állatállománya részére az 1912. évi október hó 1-től 1913. évi július hó végéig terjedő időtartamra szükséges zas biztosítására f. évi szeptember hó 19-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalást fog a gazdasági ügyosztályban megtartani.

Felhívjuk a pályázni szándékozókat, hogy a körülbelül 600 métermázsza zas szükségletre nézve ajánlataikat a jelzett időpontig és helyen annál is inkább nyújtsák be, mert elkésztett érkezett, valamint a kelően fel nem szerelt avagy utóajánlatokat figyelembe nem vesszünk.

A szállítandó zabból minta gyanánt lezárt zsákban legalább 2 kg. az árlejtés időpontjáig a gazdasági hivatalhoz beküldendő.

Bánatpénz fejébe 1000 K a város pénztáránál előzetesen leteendő és az erről szóló letétjegy az ajánlathoz csatolandó.

Ajánlattevő ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között az arra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Az árlejtési feltételek a gazdasági hivatal 33. sz. irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1912. évi augusztus hó 27-én.

Profuma Béla,
alpolgármester.

2—2

HÁZ ELADÁS.

A Szűcs-utca 32. számú ház eladó.
Ajánlatok: **RUFER** mérnök címére
: Apatinba (Telefon 6.) kéretnek. :
1—3

CSICSOVICS SZLAVKO

(Erzsébet-tér 7., házmester az Adamovich palotában) mint **vizsgázott gépész soffőr állást keres.** 4—

5 liter bor rendelésénél

házhoz szállít
WACHTL IMRE, kádármester
35—52 Ujvidék, Petőfi-utca 5. sz.

Szép jövedelmet

Szerezhetek el azon egyének, kik egy elsőrendű bankdisponens vezetése alatt az értékpapírpiacra a közeljövőben várható konjunktúrában részt óhajtanak venni. — Ebben már kisebb tőkével rendelkezők is participálhatnak; csekély nyereségreszedésem mellett szívesen szolgálók felvilágosítással. — Megkeresések „**Bankdisponens**” jelige alatt Eckstein hirdetési irodájába Budapest, VII., Erzsébet-körút 37. sz., kéretnek. 3—3

Elsőrangú szaktekintélyek megvizsgálták és ajánlják

a „**SZINALKO**”
alkoholmentes gyümölcspezsgőt.
Kitűnő, világhírű, üdítő ital! Izletes, tápláló frissítő!
Hidgen szolgálандó fell!

Egyedüli gyára a Szinalko Seele-nek Szinalko részvénytársaság Detmoldban.

Szinalkót az összes világrészekben előállítják.

Valódi csak, ha törvényileg védett védjegyünk van rajta. 9—10

Kapható *Stefanovits és Telakovits* gyárában *Simony*, Landau u. 7. és *Ujvidéken Davldovacz J.* telepen *Temerini*-u. 5.